

تأثیر تمرین‌های تقویتی بر تونیسیته تشدید شده عضلانی در بیماران همی‌پارزی مزمن ناشی از سکته مغزی

اصغر اکبری^{۱*}، حسین کریمی^۲، انوشیروان کاظم نژاد^۳، مؤده قبائی^۴

دریافت: ۱۳۸۳/۲/۲۰

بازنگری: ۱۳۸۳/۶/۱۶

پذیرش: ۱۳۸۳/۶/۲۴

خلاصه

سابقه و هدف: یکی از علل عمده مرگ و ناتوانی در تمام جوامع، سکته مغزی است و شایع‌ترین عارضه ناشی از سکته مغزی همی‌پلژی یا همی‌پارزی است. هدف از این مطالعه، تعیین اختلال‌های تونیسیته عضلات چهار سر و گاستروسولئوس بیماران همی‌پارزی و تأثیر پروتکل تمرین‌های تقویتی در درمان این اختلال‌ها با توجه به نظرات انتقادی در خصوص این تمرین‌ها بود.

مواد و روش‌ها: ۳۴ بیمار همی‌پارزی ثانویه به سکته مغزی با میانگین سنی $52/4 \pm 6/2$ سال از طریق نمونه‌گیری در دسترس، مورد مطالعه قرار گرفتند. بیماران انتخاب شدند که حداقل ۱۲ ماه از زمان شروع سکته مغزی آن‌ها گذشته باشد. بیماران به صورت تصادفی در یکی از دو گروه آزمون و کنترل قرار گرفتند. تونیسیته عضلانی با مقیاس تغییر یافته اشورت و قدرت عضلانی با دینامومتر قبل و بعد از ۱۲ جلسه درمان اندازه‌گیری گردید. گروه مورد، پروتکل تمرین‌های عملکردی، تعادلی و تقویتی را دریافت کرد. به گروه کنترل پروتکل تمرین‌های عملکردی و تعادلی داده شد. از آزمون‌های t مستقل، زوج، من ویتنی و ویلکاکسون برای مقایسه نتایج قبل و بعد درمان استفاده گردید.

یافته‌ها: کاهش تونیسیته عضله چهار سر فقط در گروه مورد ($p < 0/0001$) و گاستروسولئوس در هر دو گروه مورد ($p < 0/0001$) و کنترل ($p = 0/041$) بعد از مداخله معنی‌دار بود. کاهش تونیسیته عضله چهار سر ($p = 0/034$) و گاستروسولئوس ($p = 0/001$) بعد از درمان در گروه مورد نسبت به گروه کنترل قابل توجه بود. آزمون من ویتنی وجود اختلاف معنی‌دار در تفاضل میانگین تونیسیته عضله چهار سر ($p < 0/0001$) و گاستروسولئوس ($p < 0/0001$) را در گروه مورد نسبت به کنترل نشان داد.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه، برخلاف دیدگاه‌های رایج، از مؤثر بودن تمرین‌های تقویتی عضلات اندام تحتانی در کاهش اسپاستیسیته علاوه بر افزایش قدرت آن‌ها در مرحله مزمن توانبخشی بعد از سکته مغزی حمایت می‌کند.

واژه‌های کلیدی: تونیسیته عضلانی، تمرین‌های تقویتی، همی‌پارزی، سکته مغزی

*۱- استادیار گروه فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی زاهدان (نویسنده مسئول)

تلفن: ۰۵۴۱-۲۴۱۵۰۸۱، فاکس: ۰۵۴۱-۲۴۱۵۰۸۱، پست الکترونیکی: akbari_as@yahoo.com

۲- دانشیار گروه فیزیوتراپی دانشگاه علوم پزشکی ایران

۳- دانشیار گروه آمار زیستی دانشگاه تربیت مدرس

۴- استادیار گروه نورولوژی دانشگاه علوم پزشکی تهران